

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἔγινεν ἀρχὴ ὑπὸ ἄλλου: Μόνο ἀρχινιστὰ καλὰθια μπορεῖ νὰ πλέξη. Ἀρχινιστὸ κέντημα.

ἀρχινιστής ὁ, Λεξ. Αἰν. ἀρχινστής Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρχινίζω, δι' ὃ ἰδ. ἀρχινῶ.

Ὁ προεξάρχων ἐνθ' ἄν.: Κανονάρχα τὰ κάλαντα 'ς τοῦ Ν'κουλέλλ' τὸν ἀρχινστή πὺν ἤξιρι γράμματα, ἀμ' εἶχι μιὰ φουνή π' ράγ'ζι καρδιές (ἐκ διηγ. πὺν=ποῦ δὲν) Λέσβ.

ἀρχινός ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀρχινός Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχή καὶ τῆς καταλ. -ινός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. παρ' ὅ καὶ πληθ. ἀρχινοί=οἱ προγενέστεροι.

1) Ἀρχικός, πρῶτος Πελοπν. (Μάν.) 2) Πρωτόπαιρος Πελοπν. (Λακων.) Σύμ.: Βόδια ἀρχινὰ Λακων. Συνών. ἀρχάριος Α 1.

ἀρχινῶ σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Χαλδ. κ.ά.) ἀρχ'νῶ βόρ. ἰδιώμ. ἀρχινῶ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀρδινῶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀρσινῶ Κάλυμν. Μεγίστ. κ.ά. ἀρσινῶ Ἀπουλ. ἀρχ'νῶ Σαμοθρ. ἀρχινῶ σύνηθ. ἀρχινῶ Πελοπν. (Λεντεκ. Μάν. Παππούλ.) κ.ά. ἀρχ'νάου βόρ. ἰδιώμ. ἀρχινῶ Κεφαλλ. Κύπρ. Σύμ. Τῆλ. Χίος κ.ά. ὀρχινῶ Ρόδ. Σύμ. ἐρχινῶ Ρόδ. ἀρχινῶ Κεφαλλ. ἀρχινῶ Εὐβ. (Λύλωνάρ. Κονίστρ.) ἀρτδινῶ Κύπρ. ἀρτδινῶ Ἀπουλ. ἀντδινῶ Ἀπουλ. ἀνσινῶ Ἀπουλ. ἀφιδινῶ Ἀπουλ. ἀφσινῶ Ἀπουλ. Καλαβρ. ἀρχινῶ Μακεδ. (Καστορ.) Στερελλ. (Λοκρ.) ὀρχινῶ Α.Ρουμ. (Καρ. Μεσημβρ. Σωζόπ.) Θράκ. (Σουφλ. κ.ά.) Μακεδ. (Γαλατ. Κοζ. Σιάτ. κ.ά.) Στερελλ. (Λοκρ.) ὀρχινῶ Σύμ. ἀρχινῶ Ἡπ. (Ζαγόρ.) Σύμ. ἀρχινῶ Ἡπ. ἀρχινίζω πολλαχ. ἀρχινίζου Ἡπ. Τσακων. ἀρχινίντου Τσακων.

Τὸ μεσν. ἀρχινῶ, ὃ ἐκ συμφύρ. τοῦ ἀρχίζω καὶ ὀρχινῶ, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ἐγχειρῶ < ἐγχειρῶ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,293. Ὁ τύπ. ἀρχινίζω καὶ παρὰ Δουκ. (λ. ἀρχηνίζω). Περί τοῦ τύπ. Σαμοθρ. ἀρχ'νῶ ἰδ. ΑHeisenberg ἐν Ἀφιερ. εἰς ΓΧατζιδ. 95.

Κάμνω ἀρχήν, ἀρχίζω σύνηθ. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Ἀρχινῶ νὰ γελῶ - νὰ κλαίω - νὰ παίζω - νὰ τρώω κττ. Ἀρχινῶ τὸ γέλιο - τὸ παίξιμο - τὸ τραγούδι κττ. Ἀρχινῶ τὴ δουλειὰ ἢ νὰ κάνω δουλειὰ κττ. σύνηθ. Ἀρχινίζει νὰ ξεσταχνάξη τὸ ἔννημα Νάξ. Ἐρχινίζανε τὸ ἀμάχημα αὐτόθ. Ἀρχίρησε κ' ἔλεγε τὸ παραμῦθι Σύμ. Χίρησε νὰ τοῖς ρωτᾶ - νὰ δῆνε παρακαλῇ κττ. Σωζόπ. Χίρ'σε νὰ σταναχωρεῖται αὐτόθ. Ἀρχίρ'κι νὰ βρέξ' Ἡπ. Χίρσι νὰ τὸν βρέξ' (ὕβριζι) Μακεδ. Χίρ'σι νὰ κλαίῃ Θράκ. Ἐρχίνεσεν τὴν τραγωδίαν - νὰ χορεύ' κττ. Χαλδ. Θ' ἀρχινίζωμε νὰ θεμελιώνωμε Κύθηρ. Ἀ σάτη ἀρχινίε τὰ βάρματα (ἢ κόρη ἤρχισε τὰ κλάματα) Τσακων. Ἀρχινίε φωνιάντου (ἤρχισε νὰ φωνάζει) αὐτόθ. Ἀρχίρ'κι οὐ μάλιστα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θ' ἀρχιρῆκου νὰ γνέσῃ αὐτόθ. Ἐρχινίστην ὁ πόλεμος Κύπρ. Μονομῆς ἐρχινίστησαν οἱ ἐτοιμασίαι τοῦ ἁμὸν Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἡ ἔχρητα ἀρχινήθηκε Κεφαλλ. Δουλειὰ ἀρχινημένη σύνηθ. || Φρ. Τὸν ἀρχίνησε 'ς τοῖς βρισγές - 'ς τὸ ξύλο - 'ς τὰ χαστούκια (ἤρχισε νὰ τὸν ὑβρίζει), νὰ τὸν δέρῃ με ξύλο, με γροθγές) σύνηθ. Τ'ν ἡῦραν ἀρχιρμέν' (ἐπὶ νεάνιδος μὴ εὐρεθείσης παρθένου) Ζαγόρ. || Ἄσμ.

Ἀν ἀρχινίσω τσαι τὰ πῶ τὰ πάθη μου τραούδια, ἢ μαύρη γῆ μαραίνεται, δὲ βγάξει πλεὶς λουλούδια Θήρ. (Οἶα).

Χιρῶ δμπρός νὰ πάγω, | χιόνια καὶ βροχές, γυρῶ ὀπίσ' καὶ χ'τάζω, | ἥλιος καὶ ξαστεριές

Καρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Ρ στ. 3619 (ἐκδ. JSchmitt) «κι ἀρχίνησε ὁ νέος καιρὸς ἀπὸ τὸν Μάρτιον

μῆναν, | ὅπου ἀρχινοῦν νὰ κηλαδοῦν τὰ λέγουσιν ἀηδόνια». Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρχάζω.

***ἀρχιπαίδιος** ὁ, ἀρτιπαίδκιος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχι- καὶ τοῦ οὐσ. παίδιος.

Πρῶτος μεταξὺ τῶν παίδων, ἀρχηγὸς τῶν παίδων: Ἡμὸν παίδκιος τῆς ἀρτιπαίδκιος τῶν παίδων τῶν παλληκάρων (ἐξ ἐπφδ. κατὰ πόνου βοός).

ἀρχιπαλληκαρᾶς ὁ, ΔΒουτυρ. Μὲς στοὺς ἀνθρώποφ. 117.

Ἐκ τοῦ ἀρχι- καὶ τοῦ οὐσ. παλληκαρᾶς.

Ὁ πρῶτος τῶν παλληκαριῶν, τῶν γενναίων, συνήθως σκωπτικῶς: Ἀρχισε νὰ κἀνῃ τὸν ἀρχιπαλληκαρᾶ. Πβ. ἀρχιπαλλήκαρο.

ἀρχιπαλλήκαρο τό, ΚΠαλαμ. Τραγούδ. πατρ. 33.

Ἐκ τοῦ ἀρχι- καὶ τοῦ οὐσ. παλληκαρί.

Τὸ πρῶτο παλληκάρι: Ποίημα.

Στὴ μέση, ἀρχιπαλλήκαρο, σκορπᾷ κάθε ματιὰ του, γῦρο του σπίνθες λεβεντιάς, πέρα φωτιές θανάτου.

Συνών. πρῶτοπαλλήκαρο.

ἀρχιπέλαγο τό, Α.Ρουμ. (Σωζόπ.) κ.ά. ἀρτσιπέλαγο Κεφαλλ. Πελοπν. (Μάν.) Προπ. (Ἀρτάκ. Μηχαν.) ἀρχιπέλαος ὁ, Παξ.

Ἐκ τοῦ ἀρχι- καὶ τοῦ οὐσ. πέλαγο. Τὸ ἀρτσιπέλαγο ἐκ τοῦ Ἰταλ. *arceipelago*. Τὸ ἀρσεν. ἀρχιπέλαγος καὶ παρὰ Σομ. Περί τοῦ γεωγραφικοῦ ὄν. Ἀρχιπέλαγος ἰδ. Κ' Ἀμαντ. ἐν Ἑλλην. 10 (1937,8) 130 κέξ.

1) Εὐρεῖα θάλασσα, ἀνοικτὸν πέλαγος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ὅρμους καὶ λιμένας Α.Ρουμ. (Σωζόπ.) Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (Μάν.) Προπ. (Μηχαν. Πάνορμ.) κ.ά.: Ἄσμ. Ὡς τοὺς οὐρανοὺς τὸ διάζονταν, 'ς τοὺς κάμπους τὸ τυλιόσε καὶ μέσα 'ς τ' ἀρτσιπέλαγο στήνει τὸν ἀργαλειό της Μηχαν.

Ἐδῶ 'ς τὸν ἀρχιπέλαο 'σάν τί φιλεῖ γυρεύεις;

Παξ. 2) Ἐπιρρηματ., εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν Πελοπν. (Μάν.): Ἐβγήκανε ἀρτσιπέλαγο.

ἀρχιπιστικὸς ὁ, ἰδ. ἀρχι- 1 α.

ἀρχισατανᾶς ὁ, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχι- καὶ τοῦ οὐσ. σατανᾶς.

Ὁ λίαν ἐπίβουλος, ραδιοῦργος καὶ πονηρὸς ἄνθρωπος.

ἄρχισι ἢ, Κίμωλ. Ρόδ. κ.ά. ἄρχισι Κρήτ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρχίζω.

Ἀρχή, ἔναρξις, ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ὡς τὴν ξύφαισι, 'ς τὴν ἄρχισι, ὁ ἀγαπῶς μὴν λάχη, μόνε 'ς τὴν μέση τοῦ παννιοῦ ποῦ τραγουδεῖ καὶ φαίνει

Κίμωλ.

Καὶ φέρνει μας τὸ μήνυμα | πῶς εἶναι ἄνοιξι καιροῦ καὶ ἄρχισες καλοκαιριοῦ

Ρόδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄρχασι.

ἄρχισμα τό, Θράκ. (Αἰν.) Χίος κ.ά. ἄρχισμαν Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) ἄρχημα Θράκ. (Αἰν.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρχίζω.

Ἀρχισι, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Γνωμ. Ἐχει ὦραν τὸ ἄρχισμα καὶ τὸ καλανάρχισμα (καιρὸς παντὶ πράγματι) Χίος.

ἀρχισπορὰ ἢ, Πελοπν. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχι- καὶ τοῦ οὐσ. σπορά.

Ὁ χρόνος καθ' ὃν ἀρχίζει ἡ σπορά.

ἀρχισπορίζω Πελοπν. (Ἀράχ. Βαμβακ. Γορτυν. Δημητσάν. Οἶν.) κ.ά.

